

Î N C H E I E R E

06 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Călugăru Gheorghe,
în cauza civilă la cererea înaintată de SRL “Caliconix” către Consiliul or. Codru,
Primăria or. Codru, Agenția Servicii Publice cu privire la încasarea sumei cu titlu de
venit ratat,

împotriva deciziei din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respinsă cererea de apel depusă de SRL “Caliconix”, reprezentat de avocatul
Burlacu Marcel, fiind menținută hotărârea din 17 februarie 2020 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 22 martie 2017, SRL „Caliconix” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Primăriei și Consiliului or. Codru cu privire la încasarea prejudiciului
material și moral.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că SRL „Caliconix” și Primăria or.
Codru au încheiat contractul de arendă nr. 33/2003 din 03 martie 2003, conform
deciziei Consiliului or. Codru nr. 1/11-4 din 26 februarie 2003.

În contextul proceselor de degradare a solului și activizării alunecărilor de teren,
Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului a elaborat un proiect cu
privire la măsurile împotriva alunecărilor și eroziunii, care pe 15 noiembrie 2004 a
fost susținut de Primăria or. Codru, iar la 16 decembrie 2006, a fost autorizată
construcția unui gard capital. Proiectul a fost coordonat cu Ministerul Ecologiei și
Ministerul Agriculturii, însă finanțarea a provenit integral de la SRL „Caliconix”.

Potrivit reclamantei, Academia de Științe a întocmit un raport cu privire la terenul
nominalizat, prin care a constatat că alunecările prezentau pericol pentru
construcțiile din vecinătate, inclusiv ale SRL „Caliconix”, și s-a recomandat
Primăriei or. Codru să întreprindă măsuri de stopare a alunecărilor și consolidare a
terenului prin construcția sistemului de drenaj și sădirea unei livezi de nuci.

Reclamanta a indicat că propriile proprietăți din zona alunecărilor au determinat efectuarea investițiilor în elaborarea și realizarea proiectului ecologic.

Astfel, Consiliul or. Codru a decis să transmită terenul degradat în arendă la SRL „Caliconix”, care a realizat proiectul cu forțe proprii.

La 17 august 2007, după executarea lucrărilor, Primăria or. Codru a aprobat actul de recepționare și înregistrare a plantațiilor perene în primul an de vegetație.

SRL „Caliconix” a investit în proiect circa 2,5 milioane lei, iar livada de nuci în anul 2008 era înregistrată în Registrul bunurilor imobile.

La 08 mai 2008, reclamanta s-a adresat în judecată împotriva Primăriei și Consiliului or. Codru cu acțiune privind anularea refuzurilor nr. 312 din 07 aprilie 2008 și nr. 419 din 24 aprilie 2008 cu privire la vânzarea terenului, obligarea Consiliului or. Codru să adopte decizia de înstrăinare și să înstrăineze la preț normativ către SRL „Caliconix” terenul cu suprafața de 13,74 ha, nr. cadastral XXXXXXXX.099.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2008, Consiliul și Primăria or. Codru au fost obligați să adopte decizia de înstrăinare și să înstrăineze terțului SRL „Caliconix” terenul agricol cu nr. cadastral XXXXXXXX.099 la prețul normativ al pământului conform legislației în vigoare.

SRL „Caliconix” se bucură de securitatea raportului juridic de proprietate asupra bunului adjuocat legal prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2008. După eliberarea titlului de executare silită a deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2008, SRL „Caliconix” a plătit integral autorităților locale prețul normativ al terenului în mărime de 68 000 lei, care a fost calculat de Î.S. „Cadastru”, oficiul cadastral teritorial Chișinău nr. 1.

Respectiv, prin acceptarea prețului, autoritățile au recunoscut dreptul SRL „Caliconix” de a solicita încheierea contractului de vânzare-cumpărare, motivând că executarea clauzei esențiale cu privire la preț implică transferul dreptului de proprietate conform art. 1 din Protocol nr. 1 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului.

În baza titlului executoriu menționat, executorul judecătoresc Vladimir Bezedo a intentat procedura executare nr. 0009-258r/14 cu privire la obligarea Consiliului și Primăriei or. Codru să adopte decizia de înstrăinare și să încheie cu SRL „Caliconix” contractul de vânzare-cumpărare a terenului cu suprafața de 13,74 ha, nr. cadastral XXXXXXXX.099, la prețul normativ al pământului.

Potrivit SRL „Caliconix”, executarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2008 constă în adoptarea deciziei Consiliului or. Codru privind înstrăinarea terenului către terțul SRL „Caliconix” la prețul normativ al pământului și încheierea contractului de vânzare-cumpărare între Primăria or. Codru și SRL „Caliconix” în calitate de cumpărător.

În cadrul procedurii de executare, consilierii s-au eschivat de la votarea chestiunii înaintate de Primăria or. Codru cu privire la executarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2008.

Conform procesului-verbal nr. 009-258r/14 din 27 iunie 2014, s-a constatat că decizia nr. 3r-225/08 din 30 septembrie 2008 nu a fost executată.

La 25 februarie 2016, a fost convocat Consiliul or. Codru conform dispoziției nr. 05 din 17 februarie 2016, cu prezentarea proiectului de decizie a Consiliului or. Codru privind executarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2008, însă proiectul a rămas nevotat și nesemnat.

SRL „Caliconix” susține că, neexecutarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2008 de către autoritatea publică locală a or. Codru, i-a încălcat dreptul de proprietate și de dezvoltare a afacerii, iar de când arendează terenul SRL „Caliconix” a suportat cheltuieli în valoare de 4 025 000 lei.

În acest context, compania „Audit Ecofin” a estimat că SRL „Caliconix” a suportat un prejudiciu material în sumă de 2 306 000 lei și un prejudiciu moral de 584 000 lei.

SRL „Caliconix” a susținut că este în drept să invoce prejudicii materiale sub formă de venit ratat în mărimea ratei de refinanțare a Băncii Naționale. Totodată, a motivat că fondatorul și administratorul reclamantei, Călugăru Gheorghe, a investit în proiect toate sursele familiale, nu s-a implicat în alte proiecte, nu și-a organizat viața privată, în familie au apărut probleme din cauza anumitor lipsuri, iar soția sa, Călugăru Larisa, nu a putut să desfășoare activitate de întreprinzător, din care motiv a suferit viața privată și de familie a cuplului.

Reclamanta a indicat că din cauza investițiilor de aproximativ 2 781 000 lei și neexecutării deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2008, Călugăru Gheorghe a suportat emoții negative, stres și incertitudine față de viitor, care i-au provocat maladii ale inimii și sistemului nervos. Pentru a ține sub control starea de sănătate, începând anul 2008, era internat de două-trei ori pe an în instituțiile naționale de sănătate publică, iar în anul 2015, a fost operat la inimă în Germania, unde medicii i-au prescris regim rigid cu evitarea stresului și emoțiilor negative.

Din cauza că autoritățile naționale judiciare și administrative i-au lipsit familia de surse de existență prin sistarea afacerii, Călugăru Gheorghe se află în stres continuu, iar sănătatea acestuia zilnic se agravează.

Fiindcă inacțiunile Primăriei și ale Consiliului or. Codru în raport cu decizia instanței de judecată, cu cerințele executorului judecătoresc și ale SRL „Caliconix”, au continuat pe parcursul anilor 2008-2016, prejudiciul suportat de SRL „Caliconix” a fost reevaluat de compania de consultanță și evaluare „Audit Ecofin”.

SRL „Caliconix” a atras atenția asupra faptului că, în cazul neexaminării efective a cererii, se va adresa la Curtea Europeană a Drepturilor Omului pe motivele neexecutării hotărârii judecătorești și încălcării dreptului de proprietate.

Reieșind din cele expuse, SRL „Caliconix” a solicitat admiterea acțiunii, încasarea prejudiciului material în sumă de 2 306 000 lei, încasarea prejudiciului moral în sumă de 584 000 lei, în total a sumei de 2 890 000 lei, și scutirea de plata taxei de stat.

Pe parcursul examinării cauzei, SRL „Caliconix” a concretizat pretențiile din acțiune, în baza motivelor invocate anterior, suplimentar menționând că Primăria or. Codru neîntemeiat și arbitrar a instituit și menține grevări în Registrul bunurilor imobile (prin decizia nr. 2rae-289/09 din 08 octombrie 2009 a Curții Supreme de Justiție și încheierea din 26 octombrie 2010 a Curții de Apel Chișinău) în privința bunului imobil, din care motiv acesta nu poate constitui obiect al tranzacțiilor civile.

Ulterior, după concretizarea pretențiilor, SRL „Caliconix” a solicitat încasarea venitului ratat în sumă de 11 900 000 lei, ce constituie prețul terenului de 13,74 ha, de la Primăria și Consiliul or. Codru, manifestat prin blocarea mijloacelor investite și determinat de neexecutarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2008, și obligarea serviciului cadastral teritorial Chișinău al Agenției Servicii Publice să radieze din Registrul bunurilor imobile înscrierile aferente deciziei Curții

Supreme de Justiție nr. 2rac-289/09 din 08 octombrie 2009 și a încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2010.

În ședința instanței de fond din 14 februarie 2020, reprezentantul reclamantului SRL „Caliconix”, avocatul Burlacu Marcel, a concretizat suplimentar pretențiile din acțiune și, în final, a solicitat numai încasarea venitului ratat în sumă de 11 900 000 lei de la Consiliul or. Codru, Primăria or. Codru și Agenția Servicii Publice.

Prin hotărârea din 17 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de SRL „Caliconix”, reprezentat de avocatul Burlacu Marcel, fiind menținută hotărârea din 17 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel instanța de apel a conchis că, suma de 11 900 000 lei, solicitată de reclamantă, nu întrunește elementul definitiv al venitului ratat în sensul art. 14 alin. (2) din Codul civil, deoarece suma revendicată reprezintă valoarea de piață cumulativă a terenului agricol și plantațiilor (livezi) de pe acesta (cu nr. cadastrale XXXXXXX.099;-01;-02), prin ce se atestă cu certitudine că formarea și proveniența sumei de 11 900 000 lei este străină în principiu de încălcarea drepturilor materiale ale SRL „Caliconix”.

Totodată, instanța de apel a atestat că nu s-au adeverit încălcările pretinse de SRL „Caliconix” din perspectiva dreptului de proprietate sau a speranței legitime, prin ce este invalidată teza atentării intimaților la drepturile materiale sau bunurile (inclusiv speranța legitimă) din patrimoniul SRL „Caliconix”.

La 19 mai 2021, Călugăru Gheorghe a înaintat recurs asupra deciziei din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, indicând în calitate de recurenți pe SRL „Caliconix” și pe Călugăru Gheorghe ca și persoană fizică, dar semnând recursul din numele lui Călugăru Gheorghe ca și fondator și administrator al SRL „Caliconix”.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Astfel, recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 17 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind admiterea integral a acțiunii.

La 14 iulie 2021, Primăria și Consiliul or. Codru, prin intermediul avocatului Munteanu Veaceslav, au depus referință asupra cererii de recurs, solicitând considerarea acesteia ca fiind inadmisibilă.

Analizând modul în care a fost depusă cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Călugăru Gheorghe urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 17 februarie 2021 și expediată participanților la proces la 23 martie 2021 (f.d. 42, vol. II), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să probeze momentul recepționării acesteia de către părți. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 19 mai 2021, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. c) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Potrivit materialelor cauzei, cererea de recurs a fost depusă de către Călugăru Gheorghe, indicând în calitate de recurenți pe SRL „Caliconix” și pe Călugăru Gheorghe ca și persoană fizică, dar semnând recursul din numele lui Călugăru Gheorghe ca fondator și administrator al SRL „Caliconix”.

Potrivit art. 75 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că, procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiaari. Totodată, potrivit art. 75 alin. (3) din Codul de procedură civilă, conducătorul organizației își confirmă împuternicirile prin documentele prezentate în judecată ce atestă funcția sau calitatea lui de serviciu ori, după caz, prin actele de constituire. În caz de dizolvare sau lichidare a persoanei juridice, interesele ei pot fi reprezentate de administratorul din oficiu sau de lichidator, desemnați în condițiile legii.

Completul Colegiului menționează că, prin hotărârea din 02 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a ridicat dreptul lui Călugăru Gheorghe de administrare a SRL „Caliconix” și s-a desemnat în calitate de administrator al insolvenței al SRL „Caliconix”, Bulgaru Igor, deținătorul autorizației nr. 39 din 14 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției al RM.

De asemenea, în prezentul proces interesele administratorului al insolvenței al SRL „Caliconix”, Bulgaru Igor, au fost reprezentate de către avocatul Burlacu Marcel în baza mandatului seria MA nr. 1260115 din 19 octombrie 2019 (f.d. 194, vol. I).

Astfel, Completul de judecată conchide că Călugăru Gheorghe nu dispune de împuterniciri de a semna cererea de recurs în interesele SRL „Caliconix”.

Totodată, înaintarea recursului din nume propriu, ca și persoană fizică, este inadmisibilă, dat fiind faptul că Călugăru Gheorghe nu este parte a prezentului proces.

Nici semnarea recursului de către Călugăru Gheorghe ca fondator al SRL „Caliconix” nu poate fi acceptată de către instanța de recurs, or potrivit art. 43 al

Legii privind societățile cu răspundere limitată din 14 iunie 2007, acesta nu dispune de acest drept.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiurilor care dictează necesitatea declarării recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. c) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Călugăru Gheorghe.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru